

NAT I NATUREN - LYDE I MØRKET

7

Når det er mørkt og svært at se, må man bruge sine andre sanser. Lad eleverne teste deres hørelse og prøve at retningsbestemme lyd, når de ikke kan se, hvor den kommer fra. Hvor lydløst kan man bevæge sig i naturen?

Der er noget særligt ved at være ude i naturen om natten med stjernehimmel og mørke. Naturen tager sig anderledes ud i nattemørket og dyrelivet er et andet. Disse oplevelser kan man ikke få om dagen, men I kan alligevel få fornemmelse af, hvordan vores andre sanser skærpes, når det er mørkt, og vi ikke kan se.

Ved at lave nogle enkle aktiviteter, hvor eleverne på skift har lukkede øjne eller bind for øjnene, kan I prøve at teste, både om de kan høre, hvilken retning lyden kommer fra, og om de kan bevæge sig lydløst gennem et naturlandskab. I kan eventuelt sammenligne med eksempler fra dyreverdenen, når det gælder retningshørelse og lydløs bevægelse.

Målet er både at blive klogere på lyd og hørelse og at overveje forskelle på nat og dag i naturen. Eleverne kan selv udtænke måder at undersøge lyd og teste hørelse på, og de kan forholde sig til deres metoder og resultater.

SÅDAN ARBEJDER I MED AKTIVITETEN I NATUREN

Find et godt sted at sidde i naturen og se jer omkring. Forestil jer, hvordan stedet vil se ud om natten? Lav en fælles øvelse: Én person har bind for øjnene som om, det var mørkt. De andre står i en rundkreds omkring (ca. to-tre meter væk). Læreren peger på en fra kredsen, der skal klappe i hænderne, og personen med bind for øjnene peger i retning af lyden. Hvor præcist bliver der peget? Prøv igen flere gange med forskellige personer. Prøv at variere jeres test, så der bliver klappet, mens der er småsnak, eller helt nede ved jorden.

Prøv, hvor den som læreren peger på, skal prøve at bevæge sig så lydløst som muligt frem mod personen med bind for øjnene, der skal sige "stop", når lyden afslører bevægelserne.

Test forskellige underlag. Hvordan lyder det, når man træder på græs, blade, mos eller kviste?

Eleverne kan selv finde på andre øvelser med lyd og test af hørelse i mindre grupper eller makkerpar.

Materialer

- Underlag
- Stof til bind for øjnene (alternativt blot lukkede øjne)
- Evt. kopierede aktivitetsark

HER ER SELVE AKTIVITETEN

Test jeres nattehørelse i naturen

I skal forestille jer at være i naturen om natten. Når der er mørkt, og man næsten ikke kan se, så må man bruge de andre sanser. I skal prøve at teste, hvor gode I er til at høre, hvor en lyd kommer fra. I skal også prøve at teste, om I kan bevæge jer lydløst i naturen.

I har løst opgaven, når I har lavet forskellige øvelser med test af lyd og bevægelse, og når I har svaret på spørgsmålene.

Se jer godt omkring i naturen på det sted, hvor I skal teste.

Observer og beskriv

Beskriv stedet, hvor I er. Hvordan ser der ud?

Hvordan vil her mon se ud om natten?

Se på jorden, hvordan underlaget er. Vil det være svært eller let at bevæge sig lydløst rundt her?

Hvorfor/hvorfor ikke?

Lav fælles øvelser, hvor I tester både hørelse og lydløs bevægelse.

Undersøg / praktisk arbejde

Lav en fælles øvelse, hvor I prøver, hvor godt I kan høre, hvilken retning en lyd kommer fra, når I ikke kan se.

Én person skal lytte med lukkede øjne eller bind for øjnene, mens andre står rundt om og på skift laver en lyd, fx et klap.

Personen skal pege i retning af lyden. Hvor præcist kan I pege?

Gør det en forskel, hvis lytteren holder sig for det ene øre? Eller hvis der er andre lyde på samme tid?

Prøv også om I kan bevæge jer lydløst, så en person med ryggen til eller lukkede øjne ikke kan høre det.

Find selv på flere måder at teste jeres hørelse og jeres evne til at bevæge jer uden at lave lyde. Hvilket sted er det sværest at bevæge jer lydløst?

Har I en god teknik?

Dine naturoplevelser

Nat i naturen

Har du prøvet at være ude i naturen om natten?

Hvordan var det?

Har du sovet i naturen om natten? Hvor og hvornår?

? Tænk over

Med to ører er vi gode til at lytte os frem til, hvor en lyd kommer fra.

Hvorfor kan det være godt at høre, hvilken retning en lyd kommer fra?

Mange dyr har god retningshørelse. Hvorfor kan det være en fordel for forskellige dyr?

Kender du nogle dyr, som har en særlig god hørelse?

Kender du nogle dyr, der er meget aktive om natten?

Kender du nogle dyr, som ser dårligt og bruger hørelsen meget?

Forestil dig

Forestil dig, at du skal overnatte udenfor i naturen.

Hvor i naturen kunne du tænke dig at prøve at sove?

Hvem skulle med? Hvad skulle I ligge i?

